

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M.S.

przeciwko T. [...] S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej A. spółce z o.o. w W.

o ochronę praw autorskich i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 października 2020 r.,

na skutek skarg kasacyjnych pozwanego i interwenienta ubocznego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 24 października 2019 r., sygn. akt I ACa 651/18,

- 1. odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. zasądza solidarnie od strony pozwanej i interwenienta ubocznego na rzecz powoda kwotę 2160 (dwa tysiące sto sześćdziesiąt) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargami kasacyjnymi strony pozwanej T. [...] S.A. w W. i interwenienta ubocznego A. z o.o. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 października 2019 r., sygn. akt I ACa 651/18 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skarg kasacyjnych skarżący oparli na przesłance uregulowanej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Według pozwanej istnieje potrzeba rozstrzygnięcia czy: 1) podobieństwo na ogólnym poziomie idei (pomysłu) - projektów dwóch utworów audiowizualnych (seriale o życiu bogatej rodziny polskich milionerów) oraz występowanie w utworze późniejszym (zrealizowanym) elementów zbieżnych, podobnych lub tożsamyh z elementami o charakterze nieoryginalnym, występującymi w innych utworach, daje powód, w świetle art. 1 ust. 2¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie

autorskim i prawach pokrewnych (jedn. tekst: DZ. U. z 2019 r., poz. 1231; dalej: „pr. aut.”), do uznania naruszenia praw autorskich twórcy utworu wcześniejszego; 2) pomysł na stworzenie dzieła o określonej tematyce - temat utworu - powtarzalny w przypadku wielu utworów audiowizualnych i innych utworów (np. literackich), przy oryginalnej jego konkretyzacji w scenariuszu w ramach realizacji innego utworu audiowizualnego - może być przedmiotem ochrony prawa autorskiego i czy elementy, których istota sprowadza się wyłącznie do wymiaru ogólnie sformułowanego tematu mogą stanowić utwór; 3) i kiedy pomysł na serial telewizyjny dotyczący konkretnego utworu audiowizualnego staje się nieukończonym utworem, chociaż już ustalonym w pewnej postaci oraz gdzie jest granica, od której poczynając, pomysł należy traktować jako utwór a nie przejaw intelektu, który pozostaje poza nawiasem ochrony prawa autorskiego; 4) w przypadku powstania synopsis, przed sporządzeniem scenariusza serialu, ochronie prawnoprawnej podlega zgodnie z art. 1 ust. 1 pr. aut. tylko *forma wyrażenia* czy także jego merytoryczna treść przedstawiająca w ogólnych ramach „zestawiony” (ustalony) pomysł serialu; 5) synopsis serialu telewizyjnego (a także storyline, charakterystyka postaci) mogą być traktowane jako elementy wkładów twórczych w scenariusz serialu, który w momencie ich opracowania jeszcze nie powstał (czy scenariusz na tym etapie można traktować jako utwór nieukończony), a zatem, czy ustalony synopsis (pomysł) może być traktowany jako pierwszy element całościowego dzieła, jakim jest scenariusz serialu czyli wstępny element większej całości, która przybrała na tym etapie postać nieukończoną; 6) w stanie faktycznym sprawy doszło do: wykorzystania pomysłu, tematu, idei, zainspirowania się utworem powoda, czy też do przejęcia twórczych elementów utworu powoda.

W ocenie interwenienta ubocznego zagadnienia prawne sprowadzają się do tego czy: 1) z uwagi na zbieżności lub podobieństwo utworu (tytułem przykładu: utworu audiowizualnego; dalej: „utwór późniejszy”) z uprzednio powstałym (tytułem przykładu: dziełem literackim; dalej: „dzieło późniejsze”) występujące wyłącznie w sferze elementów sprowadzających się do ogólnej idei (pomysłu) lub tematu - korzystanie lub rozporządzenie utworem późniejszym bez zezwolenia autora dzieła uprzedniego w świetle przepisów prawa autorskiego, w szczególności art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 2¹ pr. aut., może stanowić o naruszeniu ewentualnych praw autorskich

autora dzieła uprzedniego, a w szczególności, czy o takim naruszeniu może przesadzać sam z siebie fakt, iż dzieło uprzednie jako takie (z uwagi na inne elementy w nim występujące) stanowi utwór podlegający ochronie na podstawie prawa autorskiego; 2) temat lub pomysł sprowadzający się wyłącznie do ogólnej koncepcji stworzenia utworu (np. utworu audiowizualnego) o danej tematyce (w szczególności o charakterze powtarzalnym w istniejących tzw. tekstach kultury) może podlegać ochronie prawn-autorskiej na podstawie art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 2¹ pr. aut., a co za tym idzie, czy może zostać w świetle przepisów prawa autorskiego uznany za wkład twórczy do wyżej wskazanego utworu (audiowizualnego), a pomysłodawca tegoż pomysłu/tematu - za współtwórcę takiego pomysłu; 3) utwór późniejszy zawierający w sobie elementy obce w dziele uprzednim sprowadzające się do ogólnej idei (pomysłu) lub tematu może z samego tego faktu zostać uznany za opracowanie (adaptację) dzieła uprzedniego w rozumieniu art. 2 prawa autorskiego.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód M.S. jest autorem trzech odcinków scenariusza serialu pt. „[...]1” Uzupełnieniem scenariusza jest storyline, synopsis (streszczenie ogólnej idei serialu) oraz charakterystyka postaci. Akcja serialu rozpoczyna się na M., gdzie główna bohaterka I.R. prowadzi nocny klub i restaurację. Następnie akcja przenosi się do W. i P.. W P. znajduje się posiadłość R. obejmująca wielki dom otoczony ogrodem, z fontannami na dziedzińcu, basenem oraz drugi dom z tarasem i stadniną koni. Z kolei w W. mieści się siedziba holdingu R.. Bohaterami serialu jest rodzeństwo R.: I.R., która uciekła z domu przed siedemnastoma laty, po tym jak ojciec chciał ją wydać za mąż wbrew jej woli. I. osiągnęła sukces w M. i postanowiła, że nigdy nie wróci do Polski, ale z uwagi na śmierć ojca przyjechała na jego pogrzeb. Okoliczności śmierci ojca (otrucie) zmuszają ją do pozostania w kraju i zajęcia się interesami rodziny. Musi stanąć na czele rodziny i pokierować zarówno nią, jak i biznesem. W serialu występuje też A.R. - najstarsza z rodzeństwa, która straciła dzieci w wypadku samochodowym i boryka się z uzależnieniem od leków przeciwbólowych; ma problemy z agresją i usiłowała popełnić samobójstwo. P.R. - lekarz jest uzależniony od narkotyków. W.R. jest uzależniona od alkoholu. M.R. jest uzależniony od hazardu. Z kolei M.R.1 ma problemy z agresją i za złaltretowanie żony trafił do więzienia. W serialu występuje

również nastoletnia M.R.2 - córka I.R. oraz babcia W. - milionerka z L., która przeprowadza się do Polski, a ponadto sześć byłych żon J.R. i trójka przyrodniego rodzeństwa.

Synopsis przedstawia ideę serialu, w sposób ogólny opisuje tematykę filmu i ogólnie tylko zarysowują wątki, które mają być rozbudowane w scenariuszu. [...]1 miała być pierwszym polskim serialem opowiadającym o rodzinie milionerów wpisującym się w konwencję takich amerykańskich seriali jak „D.” „S.”, „M.”, „D.1”, „B.”. Miała być rodzinnym, familijnym odpowiednikiem tych seriali bez ograniczeń wiekowych, adresowanym do szerokiego odbiorcy. Serial miał zawierać wszystkie elementy charakterystyczne dla tego gatunku: wielkie pieniądze, wielkie namiętności, intrygi, sekrety, kłamstwa. Tytuł serialu odnosił się do podwarszawskiej miejscowości zamieszkałej przez wielu polskich milionerów, gwiazd filmowych i estrady. Rodzina R. prowadzi szereg interesów, z których najważniejszym jest Holding R. S.A., w którego skład wchodzi stacja telewizyjna, firma deweloperska, firma odzieżowa i sieć sklepów.

W 2010 r. powód nawiązał kontakt z P.P. reprezentującym firmę F. [...] w W., która zajmuje się skupywaniem scenariuszy do realizacji. W tym czasie firma ta poszukiwała scenariuszy seriali telewizyjnych, m.in. na potrzeby T. [...]. Projekt powoda wzbudził zainteresowanie. W lipcu 2010 r. powód przekazał P. i M. P. scenariusz pierwszego odcinka serialu [...]1, a następnie na ich prośbę przesłał im scenariusz kolejnych dwóch odcinków serialu, synopsis, charakterystykę postaci, a także storyline serialu. M.P. prowadząca działalność pod nazwą F. [...] przedstawiła Agencji Filmowej T. [...] materiały otrzymane od powoda.

W związku z zainteresowaniem T.[...] S.A. P.P., na początku listopada 2010 r. ponownie skontaktował się z powodem, zachęcając go do bardziej intensywniej pracy nad scenariuszem - potrzebował kolejnych 6 odcinków oraz rozpisania historii na kolejnych dwadzieścia oraz poinformował powoda, że Agencja Filmowa T. [...] S.A. złożyła zamówienie na serial, który ma być pokazywany w paśmie po godz. 22, co miało pozwolić na pokazanie śmielszych lub bardziej bulwersujących scen. Serial miał być konkurencją dla serialu o podobnej tematyce, który miał być nadawany w telewizji [...] pt. „[...]2”. Warunkiem dalszej współpracy było

podpisanie przez powoda umowy, zgodnie z którą miał się zobowiązać do napisania scenariusza 54 odcinków serialu w okresie do 19 grudnia 2010 r. oraz przenieść na producenta F. całość praw autorskich majątkowych do scenariusza.

Materiały przekazane przez powoda firmie F. zostały w dniu 10 listopada 2010 r. przesłane również do spółki A. zajmującej się produkcją filmową wraz z propozycją współpracy.

W dniu 10 listopada 2010 r. powód poinformował P.P., że nie ma czasu na pisanie scenariusza i zaproponował kontakt z jego bratem, który miałby zaangażować się w projekt i reprezentować powoda. W dniu 12 listopada 2010 r. powód wyraził zgodę na rozpoczęcie działań przygotowawczych do produkcji serialu oraz oświadczył, że firma F. reprezentuje go jako scenarzystę serialu. W odpowiedzi M.P. poinformowała powoda, że zlecenie na realizację serialu otrzymała F., zaś powód jest scenarzystą, który oddał projekt F. do realizacji, i że dalsza współpraca jest możliwa dopiero po podpisaniu przez powoda umowy. F. deklarowało chęć pracy nad scenariuszem, ale po podpisaniu umowy przez powoda. Z kolei powód oświadczył, że nigdy nie dał zgody F. na realizację scenariusza jak również nie wyraził zgody na przedstawienie go komukolwiek i zarzucił F., że uczyniła to bez jego zgody. Proponowaną umowę powód uznał za niekorzystną dla niego. Do podpisania umowy nie doszło.

Materiały przekazane przez F. zostały negatywnie ocenione przez T. [...], głównie z powodów finansowych, ale również z powodu braku umowy z twórcą scenariusza. Projekt wymagał też zmian konstrukcyjnych, charakterystyki postaci, dialogów o czym poinformowano M.P.. Scenariusz „[...]1.” został odrzucony przez T. [...].

W związku z tym, że T. [...] podtrzymywała zainteresowanie produkcją serialu o „bogatych ludziach”, F. kontynuowało prace na serialem o tej tematyce. Na zlecenie M.P. został napisany scenariusz serialu telewizyjnego pt. „[...]3”. W synopsis określono go jako polską „D.”, pierwszy serial opowiadający o rodzinie milionerów, wpisujący się w konwencję takich hitów jak „D.”, „S.”, „M.”, „D.1”. Serial miał zawierać wszystkie elementy charakterystyczne dla tego gatunku: wielkie pieniądze, namiętności, intrygi, sekrety i kłamstwa. Tytuł serialu był związany z

rodziną milionerów - R.1, która prowadziła szereg interesów - była operatorem telefonii komórkowej, miała duże udziały w bankach w firmach deweloperskich, posiadała firmę odzieżową, agencje modelek, prywatny klub sportowy sieć restauracji, centrum fitnessu i spa, wydawała gazety poświęcone modzie. Najważniejszym interesem był Holding R.1 S.A. Jedną z głównych bohaterek serialu miała być L.R.1, która uciekła z domu rodzinnego do Hollywood i została aktorką, a wyjeżdżając „pożyczyła” sobie 50 000 USD. Serial rozpoczyna się od ślubu ojca L., J.R.1 z dużo młodszą od niego A.. L. wraca do kraju żeby oddać dług.

Projekt ten został przedstawiony spółce A.sp. z o.o. przez P.P. jako projekt serialu telewizyjnego pt. „[...]1” (z propozycją drugiego tytułu: „[...]4”) autorstwa F., ale został odrzucony z uwagi na możliwości budżetowe i realizacyjne.

Synopsis „P.” i synopsis „[...]3” wykazują podobieństwo w 46%.

F. przedstawiło A. kolejny projekt dotyczący tematyki „życia wyższych sfer”. Był to zarys serialu pt. „[...]5” wraz z charakterystyką postaci, storyline, synopsis i scenariuszem trzech pierwszych odcinków. W dniu 24 lutego 2011 r. A. zawarło umowy z J.K., M.W. i M.P. na napisanie tzw. biblii serialu zgodnie ze wskazówkami producenta. Scenarzyści przenieśli również na producenta autorskie prawa majątkowe oraz zezwolenie niezbędne do wykonywania praw zależnych do dzieła.

J.K., M.W. i M.P. opracowali scenariusz serialu pt. „[...]5”, która była opowieścią o bogatej rodzinie R.1, której członkowi walczyli o wpływy i dominację w rodzinnym biznesie stawiając czoła konkurencyjnej grupie kapitałowej rodziny C.. R. prowadzili holding, w ramach którego przejmowali firmy. Scenariusz ten został jednak odrzucony przez A. sp. z o.o., która postanowiła powołać nową grupę scenarzystów oraz napisać serial od nowa.

Nowa grupa stworzyła tzw. biblię i scenariusz serialu „[...]4”. Był to projekt serialu, który opowiadał historie bardzo bogatej rodziny, w której nagle, za sprawą młodej kobiety, oprócz pieniędzy i wpływów, zaczynają liczyć się uczucia i emocje. Głównymi wątkami serialu miały być: odnalezienie po latach córki, zakazana miłość, bunt, rozpacz, wielkie nadzieje i szaleńcza, wyniszczająca miłość. Główną bohaterką serialu była B.K. - dziennikarka lokalnej gazety, zaangażowana w problemy mieszkańców dzielnicy, mądra, sprawiedliwa, konsekwentna, szczerą i

samotna. Zespół opracowujący scenariusz dysponował scenariuszem serialu „[...]3”.

Utwory „[...]1” i „[...]4” łączyła tematyka dotycząca życia polskich milionerów. Oba seriale przedstawiają rodzinę milionerów (R. i P.). Akcja obu seriali rozgrywa się w W. lub w miejscowościach [...] kojarzonych z ludźmi zamożnymi (P. i K.). Obie rodziny łączyła forma prowadzonej działalności: holding (Holding R. S.A. i Holding P.), a jedną z działalności jest działalność deweloperska. W obu, miejscem akcji jest stadnina koni i dom mody. W obu pojawia się wątek powracającej córki, wątek nastoletniej M. oraz wątek hazardu. Obydwa seriale nawiązywały do amerykańskiego serialu pt. „D.” i były określane jako polskie dynastie. W scenariuszu „[...]4” brak jest treści pochodzących bezpośrednio ze scenariusza „[...]1”. Inaczej zarysowane są główne wątki, inni bohaterowie. Scenariusz serialu „[...]4” nie wykorzystuje elementów twórczych utworu „[...]1” i brak jest tożsamości elementów świata przedstawionego, fabuły, wątków i motywów. Ogólne podobieństwo odnosi się do tematyki i środowiska, w którym żyją bohaterowie. Opisy postaci w „[...]1” są w większości bardzo uproszczone, najbardziej rozbudowana została tylko postać I.R.. Charakterystyka postaci w serialu „[...]4” zawiera dużo więcej szczegółów

Sąd Apelacyjny podzielił większość ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego i biorąc pod uwagę dowody pominięte przez Sąd pierwszej instancji, uzupełnił ocenę zgromadzonego materiału dowodowego i w konsekwencji zmienił te ustalenia w części dotyczącej oceny charakteru spornych utworów powoda i tych, które złożyły się na scenariusz serialu „[...]4”. Ustalił, że synopsis, storyline i charakterystyka postaci są elementami wkładów twórczych w scenariusz serialu „[...]4” i odpowiednio w niezrealizowanym ostatecznie w pełni scenariuszu serialu „[...]1” Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że scenariusz serialu w swym pełnym spektrum obejmuje synopsis, storyline, charakterystykę postaci, jak i poszczególne odcinki serialu. Synopsis, storyline, charakterystyka postaci stanowią elementy wkładowe, o ile mają postać ustaloną oryginalną i twórczą. Uznał, że taki charakter miał scenariusz serialu „[...]1”, który powód, wraz z trzema pierwszymi odcinkami, dostarczył F., a następnie znalazły się u strony pozwanej i interwenienta ubocznego oraz u końcowych scenarzystów serialu „[...]4”. Synopsis „[...]1” rozumiany jako

ustalony pomysł z opisem bohaterów, wątków, wydarzeń i miejsc jest utworem mającym postać twórczą i oryginalną. Był inspirowany amerykańskimi serialami, ale zawierał zestawiony pomysł oryginalnego serialu polskiego dotyczącego życia rodzin polskich milionerów: jednej rodziny milionerów, jednej korporacji (holdingu), z wątkiem nastoletniej milionerki. Te trzy zasadnicze wątki zostały pod zmienionymi (przetworzonymi) nazwami (nazwiskami) inkorporowane i zaadaptowane w opracowanym dla potrzeb serialu „[...]4” synopsis „[...]3”, przy czym to ostatnie opracowanie nastąpiło w warunkach bezprawnego przejęcia utworów powoda.

W takim stanie Sąd drugiej instancji ocenił, że synopsis „[...]1”, jako pomysł i punkt wyjścia stanowił twórcze przedstawienie dla potrzeb stworzenia serialu filmowego ze wskazaniem zasadniczych wątków istotnych dla jego dalszego rozbudowania, wypełnienia treścią, skomplikowania w narracji poszczególnych odcinków, był własnym ujęciem powoda, jak i dalej w wykonaniu scenarzystów pozwanego, opracowaniem dla potrzeb filmu „[...]4”. Synopsis powoda miał charakter kreacyjny i oryginalny. Wymaganie nowości nie jest niezbędne, ale chodziło tu o nowość w polskich realiach, subiektywnie stworzony „nowy” scenariusz serialu o polskich milionerach. Z tych względów nie mogło być mowy jedynie o inspiracji pomysłu „[...]1” dla „[...]4”, gdyż zasadnicze pomysły „[...]1” w jego zestawionym synopsis, zostały przejęte do nieco zmienionych tylko postaci rodziny, holdingu, młodej milionerki oraz miejsc - dom rodzinny, stadnina koni, dom mody, w specyficznych warunkach korzystania z cudzego, nierozpowszechnionego utworu, bez zgody autora.

Sformułowane przez skarżących zagadnienia prawne, w przedstawionym stanie faktycznym, nie spełniają kryteriów przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazanie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz

innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Opis przez skarżących zagadnień prawnych nie uwzględnia zasadniczych elementów stanu faktycznego wypunktowanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Bez uwzględnienia tych komponentów faktualnych udzielenie odpowiedzi nie przyczyni się do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W takiej sytuacji oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie nie może doprowadzić do przyjęcia skargi kasacyjnej po to tylko, by Sąd Najwyższy ocenił roszczenia powoda. Udzielenie odpowiedzi na przedstawione pytania, po uwzględnieniu pełnej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, prowadziłoby do rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Najwyższy, a nie taki cel przyświeca tej przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Istotność zagadnienia prawnego, w znaczeniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej, musi mieć kwalifikowany charakter i należy tę istotność łączyć ze znaczeniem zagadnienia prawnego w sensie obiektywnym, nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej, ale musi być ważne dla praktyki stosowania prawa w większej liczbie spraw. Istotne jest zagadnienie nowe i służące rozwojowi określonych instytucji prawnych lub mających wypełnić istniejące luki w prawie.

Zważywszy na wielowątkową sekwencję powiązanych zdarzeń - zapoczątkowanych opracowaniem „[...]1” autorstwa powoda - wynikających ze stanu faktycznego, mające znaczenie dla oceny prawno -materialnej roszczeń powoda, problem na etapie wstępnego badania skarg kasacyjnych (tzw. przedsąd), sprowadza się do oceny prawidłowości zastosowania prawa materialnego, w kontekście ewentualnej przesłanki oczywistej zasadności skarg kasacyjnych, na której skarżący nie opierali wniosku o ich przyjęcie do rozpoznania, przy czym pisemne motywy rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji nie pozwalają na uznanie zaskarżonego wyroku jako oczywiście nieprawidłowego.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Chodzi przy tym o kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 107 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 5, § 8 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2016 r. poz. 1668).

as]

jw